

Staalkaart 'Verordeningen in het Omgevingsplan, deel 2': toelichting digitalisering

Digitalisering van de staalkaart betekent het toekennen van annotaties conform de STOP/TPOD-standaard, het opnemen van de regeling en de annotaties in een STOP/TPOD-bestand, het ontwerpen van vragenbomen conform de STTR-standaard en het opnemen van de vragenbomen als toepasbare regels in een STTR-bestand. In deze notitie gaan we in op relevante, staalkaart-specifieke ontwerpbeslissingen bij het annoteren. Zie voor generieke ontwerpbeslissingen de '[Handreiking annoteren omgevingsplan](#)'.

Verwijzingen

De STOP/TPOD-standaard maakt het mogelijk om een tekst in een regeling, zoals deze staalkaart, zodanig te annoteren dat deze een verwijzing bevat naar een artikel, lid of deel daarvan in dezelfde (of een andere) regeling. Zoveel mogelijk hebben we hiervan gebruik gemaakt, bijvoorbeeld daar waar de naam van een gebiedsaanwijzing (hoofdstuk 4) gebruikt wordt in een regel voor een activiteit (hoofdstuk 5), bijvoorbeeld 'standplaatsengebied'¹.

Activiteiten

Activiteiten moeten in een hiërarchie geplaatst worden en kunnen 'horizontaal' aan elkaar gerelateerd worden. Tezamen vormt dit de zgn. functionele structuur (zie de notitie 'Staalkaart verordeningen 2 - activiteiten en werkingsgebieden').

De activiteiten op het laagste niveau volgen uit de paragrafen in de afdelingen 5.3, 5.4 en 5.5.

De activiteiten op het bovenliggende niveau volgen veelal uit de afdelingen in hoofdstuk 5 (bijvoorbeeld 'activiteit op of bij wegen of bij wateren'). Die bovenliggende activiteit is nodig omdat er algemene regels zijn die gelden voor alle activiteiten in een afdeling. Die regels zijn geannoteerd bij de bovenliggende activiteit. Afdeling 5.4 ('Milieubelastende activiteiten') kent evenwel geen algemene regels. Maar, elke activiteit moet geannoteerd worden bij minimaal één artikel of lid, ook een bovenliggende activiteit. Hiertoe is een 'reserve-artikel' 5.033 toegevoegd. Het is niet de bedoeling om deze 'truc' in een omgevingsplan uit te halen. Daarin moet naar een structurele oplossing gezocht worden (waarschijnlijk zijn er in een volledig omgevingsplan wel algemene regels met betrekking tot milieubelastende activiteiten).

Sommige regels gelden voor alle activiteiten, zoals de regels in afdeling 5.1, de inleiding van hoofdstuk 5: 'Activiteiten'. Deze zijn geannoteerd met de (binnen de staalkaart) hoogste bovenliggende activiteit 'activiteit gereguleerd in omgevingsplan VNG-staalkaart' (dus boven de zojuist genoemde bovenliggende activiteiten). Deze heeft als bovenliggende activiteit 'nl.imow-mnre1034.activiteit.ActInOmgevingsplan', de activiteit in de hoofdstructuur van de functionele structuur.

M.b.t. het graven zijn de regels afhankelijk van de plek waar gegraven wordt: in openbaar gebied, in archeologisch gebied, in een beperkingengebied leidingen, in een landschapselement of in een gebied met aardkundige waarden. Deze gebieden kunnen elkaar overlappen d.w.z. op een bepaalde plek kan sprake zijn van meerdere regels. Aangezien het in alle gevallen om het graven gaat, zou annoteren met de activiteit 'graven' voor de hand liggen. Bij het aanvragen van een vergunning kan het evenwel wenselijk zijn om deze vooralsnog alleen aan te kunnen vragen voor bijvoorbeeld het graven in archeologisch gebied en nog niet voor graven in openbaar gebied. Daartoe zijn meer gedetailleerde activiteiten geannoteerd zoals 'graven in archeologisch gebied'.

¹ Het Omgevingsloket kan op het moment van schrijven nog niet overweg met deze verwijzingen.

Deze hebben als bovenliggende activiteit 'graven' zodat de desbetreffende regels onder deze noemer vindbaar blijven. Aangezien het 'Regels op de kaart'-onderdeel van het Omgevingsloket bij een activiteit nog niet de regels laat zien die aan 'onderliggende' activiteiten gekoppeld zijn, hebben we alle 'graven-regels' tevens geannoteerd met de activiteit 'graven'. In een omgevingsplan zou deze 'truc' niet uitgethaald hoeven te worden, mits de functionaliteit van 'Regels op de kaart' op dit punt voldoet.

Werkingsgebieden

In de staalkaart worden voor bepaalde activiteiten varianten voor de regels gegeven, de zgn. blauwe, groene etc. varianten (bijvoorbeeld bij 'graven', subpar. 5.3.2.2). Alle varianten zijn apart geannoteerd wat o.a. heeft geleid tot specifieke werkingsgebieden voor desbetreffende regels. In een gemeentelijk omgevingsplan is een dergelijk werkingsgebied alleen van toepassing indien voor een specifieke variant gekozen wordt.

Enkele regels over graven hebben betrekking op het graven in openbaar gebied. Het openbaar gebied is in hoofdstuk 4 niet als gebiedsaanwijzing opgenomen en derhalve geografisch niet eenduidig af te bakenen. Als werkingsgebied voor deze regels hebben we het ambtsgebied geannoteerd.

Analoog hebben de regels over het plaatsen van reclame (par. 5.5.8) betrekking op de openbare ruimte. Om vergelijkbare redenen hebben we ook deze regels qua werkingsgebied geannoteerd met het ambtsgebied.

De regels over standplaatsen (par. 5.5.7) hebben betrekking op de openbare weg. Aangezien er in hoofdstuk 4 geen overeenkomstige gebiedsaanwijzing is opgenomen, hebben we ook deze regels qua werkingsgebied geannoteerd met het ambtsgebied. Dit is in afwijking van de werkwijze in de 'Staalkaart integratie vier verordeningen, deel I' waar wel de openbare weg als werkingsgebied is geannoteerd. Daarin is namelijk wel sprake van een overeenkomstige gebiedsaanwijzing. Het verdient ons inziens aanbeveling om in een omgevingsplan de openbare weg wel als gebied af te bakenen.

De regels over het telen van gewassen (par. 5.4.1) zijn o.a. geannoteerd met het werkingsgebied 'windhaag'. Dit is geografisch vastgelegd als een zgn. lijnsegment d.w.z. niet als gebied cq. vlak. Het Omgevingsloket toont op het moment van schrijven dergelijke lijnsegmenten nog niet.

Vanwege de eerder genoemde varianten in de staalkaart bleek het bij enkele activiteiten noodzakelijk om werkingsgebieden toe te voegen die als zodanig niet in de regels in de staalkaart benoemd zijn. Dit is het geval bij regels over 'standplaats innemen', artikelen 5.40 en 5.41, en betreft het werkingsgebied 'standplaatsenbepkergebied'. Analoog is bij sommige regels over het plaatsen van reclame (par. 5.5.8) het niet in de regeltekst genoemde werkingsgebied 'specifiek vergunningplichtgebied reclame' geannoteerd. Verder stelt artikel 5.46 een verbod tot het innemen van een standplaats buiten het 'standplaatsengebied' (een gebiedsaanwijzing). Om dit te kunnen voorzien van een werkingsgebied hebben we de locatie 'standplaatsenverbodgebied' toegevoegd, zijnde het ambtsgebied minus het standplaatsengebied. In een omgevingsplan is het noodzakelijk de tekst van desbetreffende regels wel te voorzien van de aanduiding van het werkingsgebied.

Omgevingsnormen

Op grond van de gestelde regels zijn meerdere omgevingsnormen onderscheiden en geannoteerd. Voorbeelden daarvan zijn 'Maximum lengte fysieke middelen op standplaats' en 'Maximum breedte reclamebord'. Ofschoon artikel 5.16 ook over normen gaat (diepte en oppervlakte van

graafwerkzaamheden) hebben wij deze niet als omgevingsnorm(en) geannoteerd. Het artikel gaat namelijk over de (voorwaarden voor de) aanwijzing van vergunningplichtige gevallen, niet over normen die aangehouden moeten worden bij de uitoefening van een bepaalde activiteit.

Elke omgevingsnorm dient voorzien te worden van o.a. een groep- en een type-aanduiding uit landelijke tabellen. Aangezien daarin niet voor elke norm een toepasselijke waarde voorhanden was, zijn in enkele gevallen niet voor de hand liggende waarden geannoteerd. In een omgevingsplan moet dan ook uitgegaan worden van de meest actuele waardentabellen.

STOP/TPOD

De locaties waaruit de werkingsgebieden zijn opgebouwd, zijn gepositioneerd binnen de gemeentegrenzen van Tilburg. Daardoor wordt het bijvoorbeeld mogelijk om in het Omgevingsloket een adres (uit de BAG) te selecteren en de op die plek geldende staalkaart-regels voor een bepaalde activiteit op te vragen. Er is evenwel geen enkel verband met de daadwerkelijk voor de gemeente Tilburg geldende regels, het is enkel bij wijze van voorbeeld ('elke gelijkenis berust op louter toeval').

Ofschoon het onze bedoeling was om het STOP/TPOD-bestand dat voor download beschikbaar is, te 'anonimiseren' hebben we hier van afgezien, het zou een onredelijke inspanning vergen. Bij gebruik van het STOP/TPOD-bestand moet voorkomen worden dat het tot mutaties in het DSO-lv zou leiden binnen het grondgebied van de gemeente Tilburg.

Alle objecten (juridische regel, activiteit, locatie e.d.) die bij het annoteren gecreëerd worden, moeten voorzien worden van een identificatie. Deze bestaat uit een generiek deel en een inhoudelijk deel (bijvoorbeeld "nl.imow-gm9999.activiteit." resp "VNG16graven"). Het inhoudelijk deel begint in alle gevallen met de tekst "VNG16". De reden hiervoor is tweeledig:

- het was nog niet mogelijk om een in het DSO-lv verwerkte staalkaart te muteren (en we hadden meerdere pogingen nodig om tot een correcte staalkaart in het DSO-lv te komen). De enige manier om een verbeterde versie aan te bieden was om de voorgaande versie te laten verwijderen i.c. alle objecten waar in de identificatie "VNGnn" voor komt.
- We gaan meerdere staalkaarten annoteren die zich gedragen als aparte delen van het omgevingsplan' voor dezelfde voorbeeldgemeente. Bepaalde objecten kunnen in meerdere staalkaarten voor komen en eenzelfde artikelnummer kan in meerdere staalkaarten voor komen terwijl het een geheel andere regel betreft. Om conflicten te vermijden tussen deze aparte aanleveringen hebben we de identificatie staalkaart-uniek gemaakt.

Het is niet de bedoeling om dit in een omgevingsplan ook zo te doen d.w.z. de als voorbeeld genoemde identificatie zal daarin bijvoorbeeld "nl.imow-gm9999.activiteit.graven" luiden.

VNG
juni 2021